

Mere zaštite bilja u junu za voćarske kulture

Автор(и): гл.експерт Татяна Величкова, Дирекция "Оценка на риска по хранителната верига", ЦОРХВ

Дата: 13.06.2017 Брой: 6/2017

U junu su temperatura i vlažnost vazduha pogodni kako za rast voćnih kultura, tako i za pojavu i razvoj ekonomski značajnih štetočina na njima. Tokom meseca, plodovi voćnih vrsta brzo povećavaju svoju veličinu, a neki i sazrevaju.

JABUČASTE VOĆKE

Glavne štetočine za period

Rđa jabuke i kruške *Venturia inaequalis*; *Venturia pirina*

Pepelnica jabuke *Podosphaera leucotricha*

Vatrena plamenjača *Erwinia amylovora*

Jabučni savijač *Laspeyresia pomonella* = *Cydia pomonella*

Minerski moljac jabuke *Cemiosoma scitella* = *Leucoptera malifoliella*

Kalifornijska štitasasta vaš *Quadraspidotus perniciosus*

Biljne vaši *fam. Aphididae*

Voćna crvena grinja *Panonychus ulmi*

Pepelnica jabuke

Listovi napadnuti bolešću su mali, izduženi, čamasto uvijeni, svetlozeleni i potpuno prekriveni na donjoj strani pepeljastim prevlakom. Zaraženi izbojci imaju skraćene internodije, mali su i prekriveni sivo-belom micelijom. Na plodovima su pege poput rđave mreže koja prodire u tkivo na različite dubine. Ako tokom meseca ima čestih pljuskova, razvoj pepelnice je suzbijen zbog ispiranja velikog dela spora kojima se zarazi.

Strategija suzbijanja

Tokom vegetacije prskanje se vrši svakih 10–12 dana dok se razvoj bolesti ne ograniči, koristeći jedan od dozvoljenih sredstava za zaštitu bilja.

Dozvoljena sredstva za zaštitu bilja: Bayfidan 250 EC - 0,015%; Belis – 80 g/da; Kumulus DF - 0,6–0,9%; Luna Experience - 20–75 ml/da; Systhane 20 EW - 28–42 ml/da; Systhane Ecozom EW - 60–185 ml/da; Score 250 EC - 0,02%; Strobi DF / Discus DF - 0,02%; Thiovit Jet 80 WG - 600 g/da; Topsin M 70 WDG - 0,12%; Flint Max 75 WG – 0,02%; Shavit F 72 WDG - 0,2%.

Jabučni savijač

U junu štetu nanose larve prve generacije. Hrane se semenom i semenjačom, koju potpuno uništavaju. Jedna larva ošteti 2–3 ploda. Oštećeni plodovi opadaju, a u njihovoj srži se razvijaju plesni. Šteta često ostane neprimećena zbog junskog opadanja plodova. Po završetku ishrane, larva napušta oštećeni plod. Spušta se na svileni konac ili puzi po stablu i, u pukotinama kore, plete čahuru u kojoj se lutka.

Strategija suzbijanja: Hemijski tretman se sprovodi protiv larvi u trenutku izleganja, pre nego što uđu u plodove, na **nivou ekonomske štete (NES)** za prvu generaciju: *0,8–1% svežih ulaza u plodove*.

Dozvoljena sredstva za zaštitu bilja: Aphicar 100 EC - 30 ml/da; Affirm 095 SG - 300 g/da; Vazak New 100 EC - 0,0125%; Deca EC / Desha EC / Dena EC - 30 ml/da; Decis 2.5 EC - 0,03%; Decis 100 EC - 7,5–12,5 ml/da; Diclain 2.5 EC – 0,03%; Dimilin 25 WP - 0,04%; Dukat 25 EC - 30 ml/da; Dursban 4 EC - 150–187 ml/da; Efzimetrin 10 EC / Cyper 10 EC - 30 ml/da; Calypso 480 SC - 20–25 ml/100 l vode; Karate Zeon 5 CS – 0,02%; Coragen 20 SC - 16–30 ml/da; Lambada 5 EC - 15 ml/da; Madex Twin - 10 ml/da; Madex Top - 10 ml/da; Meteor - 60 ml/100 l vode; Nexide 015 CS – 0,03%; Pyrinex 48 EC – 0,12%; Proteus O-TEC - 0,05–0,06%; Ranner 240 SC – 0,04%; Reldan 40 EC – 0,12%; Sineis 480 SC - 20–37,5 ml/da; Sumi Alpha 5 EC / Sumicidin 5 EC – 0,02%; Supersect Mega / Supersect Extra – 0,015%; Fury 10 EC – 0,0125%; Cyclone 10 EC - 30 ml/da; Cyperfor 100 EC - 30 ml/da; Sherpa 100 EW / Aphicar 100 / Cyperfor 100 EW / Cyclone 100 EW - 30 ml/da; Sherpa 100 EC - 30 ml/da.

KOŠTUNJAVE VOĆKE

Glavne štetočine za period

Rđa trešnje i višnje (Cilindrosporioza) *Blumeriella jappii*

Pepelnica breskve *Sphaerotheca pannosa*

Kasna smeđa trulež *Monilinia fructigena*

Trešnjina mušica *Rhagoletis cerasi*

Šljivin savijač *Laspeyresia funebrana* = *Grapholita (Aspila) funebrana*

Istočnjački voćni savijač *Grapholitha molesta*

Breskvina pupoljkaša *Anarsia lineatella*

Pepelnica breskve

Sistemska bolest se razvija kao posledica infekcije locirane u vegetativnim pupoljcima i pojavljuje se na izdancima, koji su nerazvijeni, deformisani i potpuno prekriveni pepeljastim prevlakom. Lokalni oblik patogen

se pojavljuje na mladim plodovima u razvoju, koji se prekrivaju pepeljastim pegama – one se povećavaju i prekrivaju značajan deo površine. Nakon nekog vremena, pepeljasti prevlak opada, a plodno meso ispod postaje pluto, odrvenjeno i ispucano.

Strategija suzbijanja: Tretirati po otkrivanju prvih pega, a potom u razmacima od 10–12 dana do povećanja plodova.

Dozvoljena sredstva za zaštitu bilja: Difcor 250 SC - 20 ml/da, Luna Experience - 50 ml/da, Score 250 EC - 0,02%, Signum - 0,045%, Systhane 20 EW - 15,0–36,0 ml/da, Systhane Ecozom EW - 65–200 ml/da, Thiovit Jet 80 WG - 600 g/da, Topaz 100 EC - 0,03%.

Šljivin savijač

Tokom perioda lete moljci druge generacije štetočine. Ženke polažu jaja dan nakon izleganja. Izležena larva se buši u plod odmah pored mesta gde je jaje položeno i iskopava hodnik u mesnatom delu ploda oko koštice, koji je ispunjen zaobljenim zrnastim izmetom i trunicom. Oštećeni plodovi prerano pokazuju znake zrenja i opadaju.

Strategija suzbijanja: Hemijski tretman se sprovodi protiv larvi u trenutku izleganja i bušenja, na **NES** za drugu generaciju: *1,5–2% svežih ulaza u plodove;*

Dozvoljena sredstva za zaštitu bilja: Vazak New 100 EC – 0,0125%; Decis 2.5 EC – 0,05%; Decis 100 EC - 7,5–17,5 ml/da; Dimilin 25 WP - 0,04%; Dursban 4 EC - 150–200 ml/da; Eforia 045 ZC - 150 ml/da; Coragen 20 SC - 16–30 ml/da; Pyrinex 48 EC – 0,15%; Ranner 240 SC - 0,03%; Sumi Alpha 5 EC / Sumicidin 5 EC – 0,02%.